

ECONOMIA ZONELOR TRANSFRONTALIERE

Gheorghe MOISESCU, Corina GRIBINCEA*, Leonard LĂZĂRESCU, George ROMANESCU****

Centrul de Pregătire a Personalului, București

*Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova

**Târgu-Jiu, România

The flexibility achieved by off-shore companies as a vehicle for tax, financial and commercial planning, both for commercial and individual issues, has increased the volume and complexity of transactions channeled through these companies, based on a competitive advantage of quick access to the network of our organization, Pricewaterhouse Coopers offers multidisciplinary services in the area such as: advice on the design and implementation of operations and on determining the most convenient country location as well as the legal structure to be adopted; tax planning, both international and with bordering countries; formation or acquisition of companies resident in Uruguay or in the main off-shore centers; administrative and accounting services, preparation of financial statements and adapting financial statements to international standards. Recently, on 2007, the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) issued a report identifying harmful and potentially harmful preferential tax regimes. The Uruguayan Jurisdiction was identified neither as a harmful nor as a potentially harmful preferential tax regime, an important aspect, which enhances the Uruguayan jurisdiction as the South American Financial and Offshore Centre of preference. The Uruguayan Jurisdiction is not considered a Tax Heaven owing to two main characteristics of its particular regulatory framework.

Dezvoltarea economică presupune existența diferitelor forme de activitate economică. Deschiderea economică aduce cu sine avantaje și dezavantaje. Zonele transfrontaliere (ZTF), în contextul necesității de asigurare a securității țării, contribuie nu doar la dezvoltarea economică, ci și devin un „scut” social al țării. Fundamentarea științifică a amplasării forțelor productive în ZTF, pornind de la interesele țării (nu numai economice), devine posibilă, dacă în acest proces sunt utilizate din plin metodele economico-matematice, cibernetice (sistemice). Amplasarea forțelor productive, numai din considerente economice, este direcționată în interiorul țării, în orașe și municipii dotate cu infrastructură productivă, forță de muncă, resurse energetice etc. Din considerente strategice, dezvoltarea ZTF devine o problemă de o importanță deosebită. ZTF sunt caracterizate prin: multiple obligațiuni și puține posibilități; numărul redus al forței de muncă; prin dezvoltarea insuficientă a infrastructurii sociale, productive; prin cheltuieli specifice (la o unitate de produs) foarte mari. Problema poate fi soluționată numai dacă vor fi bine corelate cheltuielile productive cu cele neproductive, dacă va fi utilizat rațional potențialul economic al ZTF, dacă dezvoltarea ramurală va fi corelată cu cea teritorială. Dezvoltarea ZTF trebuie să se bazeze pe un sistem de modele economico-matematice, care satisfac următoarele condiții: modelele trebuie să fie relativ simple, despovărate de multitudinea de iterații; indicatorii economici agregați la nivelul macro trebuie să fie puși la baza dezvoltării teritoriale a ZTF; dezvoltarea teritorială a ZTF este asigurată prin crearea complexelor productive (de exemplu, agroindustriale sau alte complexe); dezvoltarea teritorială insuficientă generează redirecționarea complexelor productive (Fig.1).

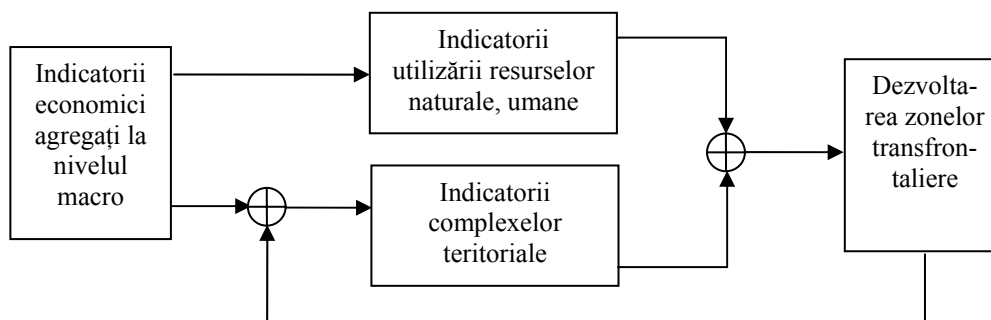

Fig.1. Schema-bloc a modelelor de dezvoltare teritorial-productive a ZTF.

Dezvoltarea teritorială a ZTF devine posibilă dacă impactul factorului „transport” este redus la minim, costurile activităților productive contribuie la creșterea indicatorilor economici teritoriali. Amplasarea forțelor

productive în ZTF se face după criteriul integral care ține cont de costurile ramurale, de creșterea neliniară a costurilor utilizării resurselor în dependență de volumul produselor finale, de efectul creat de „aglomerația” activităților din teritoriu. Drept exemplu de complexe agroindustriale, posibil de creat în ZTF, care corespund condițiilor sus-menționate, pot servi complexul vitivinicol, de produse lactate, legume, fructe, culturi tehnice pentru extragerea uleiurilor etc. Crearea complexelor economic argumentate pentru ZTF respective permite rezolvarea problemei cu asigurarea forței de muncă cu locuri de muncă, reducerea cheltuielilor de transport, creșterea productivității muncii, capitalului productiv, utilizarea optimă a resurselor naturale, majorarea produselor destinate exportului. Se pune problema: pornind de la crearea produsului final j , $j=1, 2, \dots, n$ de către consumatorul (cumpărătorul) k , $k=1, 2, \dots, \beta$, de asigurat producerea produselor finale în volum de C_j ($j=1, 2, \dots, n$), a semifabricatelor în volum de B_i , $i=1, 2, \dots, m$, a materiei prime în volum de A_p , dacă S_A e a_{pi} – consumul specific (la o unitate) de materie primă p , $p=1, 2, \dots, \alpha$ la o unitate de semifabricat i , $i=1, 2, \dots, m$; b_{ij} – consumul specific de semifabricat j , $j=1, 2, \dots, n$; C_{jk} – consumul specific de produs final j , $j=1, 2, \dots, n$ la o unitate în procesul comercializării consumatorului k , $k=1, 2, \dots, \beta$; P_{jk} – prețul de comercializare a produsului final j , $j=1, 2, \dots, n$, consumatorului k , $k=1, 2, \dots, \beta$.

Variabile în modelul economico-matematic sunt: Z_k – volumul de produse finale comercializate consumatorului k , $k=1, 2, \dots, \beta$; Y_j – volumul produselor finale j , $j=1, 2, \dots, n$; X_i – volumul matricei prime destinate procesării industriale i , $i=1, 2, \dots, m$.

Prin $k_{is}^{(1)}$, $k_{ji}^{(2)}$, $k_{kj}^{(3)}$ notăm costurile specifice, respectiv, în agricultură, în industrie, în sfera marketing.

Pornind de la acest limbaj formal, procesul economic poate fi descris (la forma generală) printr-un model economico-matematic.

De determinat valoarea maximă a funcției:

$$F = \sum_{j=1}^n \sum_{k=1}^{\alpha} P_{jk} Z_k$$

(Venitul maxim de la comercializarea tuturor produselor finale j , tuturor consumatorilor k).

În condițiile:

$$\sum_{i=1}^m a_{pi} x_i \leq A_p, \quad p=1, 2, \dots, \alpha$$

(Livrările din agricultura ZTF în industria de producere din această zonă sunt limitate).

$$\sum_{p=1}^{\alpha} a_{pi} x_i \leq B_i, \quad i=1, 2, \dots, m$$

(Capacitățile industriei de procesare a materiei prime din ZTF sunt limitate, în zonă nu sunt create capacități pentru materii prime din interiorul țării).

$$\sum_{i=1}^m b_{ij} Y_i \leq C_j, \quad j=1, 2, \dots, n$$

(În ZTF nu sunt create capacități industriale pentru producerea produselor finale mai mult decât necesarul în zonă).

$$\sum_{j=1}^n b_{ij} Y_j \leq B_i, \quad i=1, 2, \dots, m$$

(Capacitățile industriale pentru producerea produselor finale sunt corelate cu volumul semifabricatelor din această zonă).

$$\sum_{j=1}^m C_{jk} Z_k \leq D_k, \quad k=1, 2, \dots, \beta$$

(În ZTF volumul produselor finale sunt corelate cu necesarul fiecărui consumator (cumpărător) agregat).

$$\sum_{k=1}^{\beta} C_{jk} Z_k \leq C_j, \quad i=1,2, \dots, n$$

(Livrările de produse finale din ZTF nu pot depăși disponibilul de aceste produse din zona transfrontalieră).

$$\sum_{p=1}^{\alpha} a_{pi} x_i = \sum_{j=1}^n b_{ij} Y_j, \quad i=1,2, \dots, m$$

(Condiția de echilibru dintre volumul de materii prime și volumul semifabricatelor).

$$\sum_{p=1}^{\alpha} a_{pi} x_i = \sum_{j=1}^n b_{ij} Y_j, \quad i=1,2, \dots, m$$

(Condiția de echilibru dintre volumul de materii prime și volumul semifabricatelor).

$$\sum_{i=1}^m b_{ij} Y_j = \sum_{k=1}^{\beta} C_{jk} Z_k, \quad j=1,2, \dots, n$$

(Condiția de echilibru dintre volumul semifabricatelor și volumul produselor finale).

Dezvoltarea teritorială a ZTF devine posibilă atunci când fiecare din „segmentele” lanțului tehnologic va realiza un anumit volum de profit. Reducerea venitului agricultorilor sub presiunea monopsoniștilor din industria de procesare industrială a materiei prime agricole nu poate contribui la dezvoltarea teritorială a ZTF; fiecare participant agregat trebuie să-și acopere, din venitul respectiv în urma comercializării, costurile și să dispună de un anumit profit (considerabil) care va contribui la creșterea productivității muncii din trecut, muncii vii în segmentul respectiv. Acest principiu poate fi realizat dacă prin diverse forme de organizare (administrative, când tot „lanțul” tehnologic aparține aceluiași proprietar; prin contracte, când „segmentele” din „lanțul” tehnologic sunt subiecți economici administrativ separați, sunt proprietari ai capitalului respectiv).

Venitul maxim (optim) este $F^* = \sum_{j=1}^n \sum_{k=1}^{\alpha} P_{jk} Z_k^*$; cheltuielile (costurile) productive în programul optim în agricultură, industria de procesare, în marketing constituie, respectiv:

$$\begin{bmatrix} a_{11} a_{12} \dots a_{1p} \dots a_{1\alpha} \\ a_{21} a_{22} \dots a_{2p} \dots a_{2\alpha} \\ a_{31} a_{32} \dots a_{3p} \dots a_{3\alpha} \\ a_{41} a_{42} \dots a_{4p} \dots a_{4\alpha} \end{bmatrix} \begin{pmatrix} k_{11}^{(1)} & k_{12}^{(1)} & \dots & k_{li}^{(1)} & \dots & k_{1m}^{(1)} \\ k_{21}^{(1)} & k_{22}^{(1)} & \dots & k_{2i}^{(1)} & \dots & k_{2m}^{(1)} \\ k_{p1}^{(1)} & k_{p2}^{(1)} & \dots & k_{pi}^{(1)} & \dots & k_{pm}^{(1)} \\ k_{\alpha 1}^{(1)} & k_{\alpha 2}^{(1)} & \dots & k_{\alpha i}^{(1)} & \dots & k_{\alpha m}^{(1)} \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \dots \\ x_i \\ \dots \\ x_m \end{pmatrix} = K^{(1)}$$

$$\begin{bmatrix} b_{11} b_{12} \dots b_{1i} \dots a_{1m} \\ b_{21} b_{22} \dots a_{2i} \dots a_{2m} \\ a_{j1} a_{j2} \dots a_{ji} \dots a_{jm} \\ a_{n1} a_{n2} \dots a_{nj} \dots a_{nm} \end{bmatrix} \begin{pmatrix} k_{11}^{(2)} & k_{12}^{(2)} & \dots & k_{1j}^{(2)} & \dots & k_{1n}^{(2)} \\ k_{21}^{(2)} & k_{22}^{(2)} & \dots & k_{2j}^{(2)} & \dots & k_{2n}^{(2)} \\ k_{i1}^{(2)} & k_{i2}^{(2)} & \dots & k_{ij}^{(2)} & \dots & k_{in}^{(2)} \\ k_{m1}^{(2)} & k_{m2}^{(2)} & \dots & k_{mj}^{(2)} & \dots & k_{mn}^{(2)} \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} Y_1 \\ Y_2 \\ \dots \\ Y_i \\ \dots \\ Y_m \end{pmatrix} = K^{(2)}$$

$$\begin{bmatrix} c_{11} c_{12} \dots c_{1j} \dots a_{1n} \\ a_{21} a_{22} \dots a_{2j} \dots a_{2n} \\ a_{k1} a_{k2} \dots a_{kj} \dots a_{kn} \\ a_{\beta 1} a_{\beta 2} \dots a_{\beta j} \dots a_{\beta n} \end{bmatrix} \begin{pmatrix} k_{11}^{(3)} & k_{12}^{(3)} & \dots & k_{li}^{(3)} & \dots & k_{1m}^{(3)} \\ k_{21}^{(3)} & k_{22}^{(3)} & \dots & k_{2k}^{(3)} & \dots & k_{2\beta}^{(3)} \\ k_{j1}^{(3)} & k_{j2}^{(3)} & \dots & k_{jk}^{(3)} & \dots & k_{j\beta}^{(3)} \\ k_{n1}^{(3)} & k_{n2}^{(3)} & \dots & k_{nk}^{(3)} & \dots & k_{n\beta}^{(3)} \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} Z_1 \\ Z_2 \\ \dots \\ Z_i \\ \dots \\ Z_m \end{pmatrix} = K^{(3)}$$

Profitul integral F^* trebuie să aparțină fiecărui „segment” din „lanțul” tehnologic, proporțional cu costurile în crearea produsului final, adică agricultura, industria, marketingul va dispune de profitul $\Pi^{(1)}$, $\Pi^{(2)}$, $\Pi^{(3)}$, unde:

$$\Pi^{(1)} = \frac{K^{(1)}}{K^{(1)} + K^{(2)} + K^{(3)}} \cdot F^*; \quad \Pi^{(2)} = \frac{K^{(2)}}{K^{(1)} + K^{(2)} + K^{(3)}} \cdot F^*; \quad \Pi^{(3)} = \frac{K^{(3)}}{K^{(1)} + K^{(2)} + K^{(3)}} \cdot F^*$$

Concluzii

Eficientizarea activităților economice în ZTF prin crearea complexelor agricultură-industrie-marketing, bazate pe principiile ce rezultă din modelul economico-matematic prezentat mai sus, asigură dezvoltarea teritorială a ZTF, adică dezvoltarea nu doar a sferei productive, dar și a celei nepproductive, dezvoltarea infrastructurii productive, sociale în ZTF.

Efectuarea calculelor pentru toate complexele potențial posibile ține de instituțiile economice științifico-practice din ZTF.

Bibliografie:

1. Aceleanu I-M. Niveluri și evoluții atipice ale proceselor demografice din România // Economie teoretică și aplicată. - 2007. - Nr.7.
2. Berinde M. Regionalism și multilateralism în comerțul internațional. - Editura Universității din Oradea, 2004.
3. Howorth J. The International Impact of European Integration. Key Events, Players and Trends. - Londra: Foreign and Commonwealth Office, 2007.
4. Popescu N. Services Trade within Central and Eastern Europe Region: Determinants, barriers, effects // Amfiteatru Economic. - 2002. - Nr.22. - P.106-114.
5. Stighitz I. Globalizarea. Speranțe și deziluzii. - București: Editura Economică, 2003.

Prezentat la 19.11.2008